

prima instanță: M. Juganari
instanța de apel: N. Budăi, N. Simciuc, I. Cimpoi

dosarul nr. 2r-1054/16

D E C I Z I E

23 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Oleg Sternioală, Valentina Clevadî

examinând recursul declarat de către Arman Mihail, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „Banca de Economii”, prin intermediul reprezentantului, Ropot Ion împotriva lui Arman Mihail și Ciobanu Ion, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Beruf-Auto” cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 15 septembrie 2016, prin care s-a respins cererea Societății pe Acțiuni „Banca de Economii” cu privire la amânarea examinării cauzei și s-a restituit apelurile declarate de către Arman Mihail și Ciobanu Ion cu privire la încasarea datoriei din motiv că, apelanții nu au îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel,

c o n s t a ț ă

La 27 februarie 2015, SA „Banca de Economii”, prin intermediul reprezentantului, Ropot Ion s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Arman Mihail și Ciobanu Ion, intervenient accesoriu SRL „Beruf-Auto” cu privire la încasarea datoriei și a taxei de stat.

În motivarea acțiunii a invocat că, potrivit contractului de credit nr. 06- 06/1/29 din 27 aprilie 2012, SRL „Beruf-Auto” a beneficiat de un credit în sumă de 975 000 euro, cu scadența la 31 decembrie 2014.

Afirmă reclamantul că, la 28 iunie 2013 între SA „Banca de Economii” și Arman Mihail a fost încheiat contractul de fidejusiune nr. 06-06/1/29-f, prin care ultimul s-a obligat să răspundă solidar cu SRL „Beruf-Auto” pentru onorarea obligațiilor stipulate în contractul de credit.

La 28 iunie 2013 între SA „Banca de Economii” și Ciobanu Ion a fost încheiat contractul de fidejusiune nr. 06-06/1/29-fl.

Susține că, conform pct. 2.1 a contractelor în cauză, fidejutorul își asumă responsabilitatea să răspundă solidar cu SRL „Beruf-Auto” pentru onorarea obligațiilor stipulate în contractul de credit, inclusiv pentru suma de bază a creditului, dobânzilor aferente și penalităților datorate de debitor.

Potrivit pct. 1.2 al contractelor de fidejusiune, suma maximă a obligațiilor pentru care fidejutorii răspund solidar cu debitorul constituie 590 000 euro.

La 27 ianuarie 2015, datoriile acumulate de SRL „Beruf-Auto” față de SA „Banca de Economii” constituiau 564 435, 08 euro, inclusiv soldul creditului 522 126, 20 euro, dobânda - 23 932, 64 euro, dobânda majorată pentru creditul neachitat 15 104, 24 euro și penalitate în sumă de 3 272, 00 euro.

Ca rezultat al neonorării obligațiilor, reclamantul a notificat SRL „Beruf-Auto” despre rezilierea unilaterală a contractului de credit nr. 06-06/1/29 din 27 aprilie 2012 și inițierea procedurii de încasare a datoriei, inclusiv procedura de executare a dreptului de gaj.

Susține reclamantul că, la 08 august 2014 a expediat în adresa fidejutorilor pretențiile privind achitarea datoriei.

Solicită reclamantul SA „Banca de Economii” încasarea în mod solidar de la Arman Mihail și Ciobanu Ion în beneficiul său a datoriei în sumă de 564 435, 08 euro și încasarea în mod solidar a cheltuielilor de judecată, compuse din taxa de stat în mărime de 50 000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Călărași din 12 ianuarie 2016 acțiunea a fost admisă integral. S-a încasat în mod solidar de la Arman Mihail și Ciobanu Ion în beneficiul SA „Banca de Economii” datoria în mărime de 564 435 euro, 08 cenți și cheltuieli de judecată în mărime de 50 000 lei constituită din taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, au declarat apeluri nemotivate la 19 februarie 2016, Ciobanu Ion (f.d. 98) și la 11 februarie 2016 Arman Mihail (f.d. 100-101), prin care au solicitat admiterea cererilor, casarea hotărârii Judecătoriei Călărași din 12 ianuarie 2016 și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2016 nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de Arman Mihail și Ciobanu Ion fiind acordat apelanților termen până la 28 aprilie 2016, ora 10.00 pentru prezentarea apelurilor motivate și a dovezii de plată a taxei de stat.

Conform procesului-verbal din 28 aprilie 2016 (f.d. 126-127) s-a acordat termen suplimentar apelantului Arman Mihail pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat.

La 14 septembrie 2016 SA „Banca de Economii”, prin intermediul reprezentantului, avocatul Labliuc Serghei a declarat cerere de amânare a examinării apelurilor înaintate, inclusiv chestiunea privind punerea acestora pe rol numită pentru data de 15 septembrie 2016, ora 10:00 din motivul schimbării reprezentantului în judecată a SA „Banca de Economii”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2016 s-a respins cererea SA „Banca de Economii, prin intermediul reprezentantului, avocatului Labliuc Serghei cu privire la amânarea examinării cauzei. S-au restituit cererile de apel depuse de Arman Mihail și Ciobanu Ion pe motiv că, apelanții nu au îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel.

Invocând ilegalitatea actelor judecătorești enunțate, la 17 octombrie 2016, în termenul prevăzut de art. 434 CPC, Arman Mihail a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2016, solicitând admiterea cererii, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2016, cu remiterea cauzei în instanța de apel pentru examinarea cererii de apel.

În motivarea cererii de recurs recurentul a relevat că, finisarea examinării pricinii civile în Curtea de Apel Chișinău a avut loc în lipsa lui, astfel privându-l de dreptul și posibilitatea de a-și argumenta poziția, desfășura argumentele și temeiurile expuse în cererea de apel motivată.

Mai invocă că, prin adoptarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2016, a avut loc evitarea examinării apelului motivat, ceea ce duce la menținerea în vigoare fără verificarea legalității și temeiniciei hotărârii primei instanțe care este ilegală și neîntemeiată.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Materialele dosarului atestă că, copia încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2016 a fost recepționată de către recurentul Arman Mihail la 23 septembrie 2016 (f.d. 156), din care considerente recursul declarat la 17 octombrie 2016 se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

Examinând argumentele recursului în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, recursul declarat de Arman Mihail, urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat,

instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Potrivit art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC.

Din conținutul încheierii recurate rezultă că, restituirea cererii de apel a fost generată de faptul că, apelanții nu au îndeplinit indicațiile instanței dispuse prin încheierea din 24 martie 2016, și anume, nu au prezentat apelul motivat și dovezile de achitare a taxei de stat.

Din materialele dosarului s-a constatat că, la 28 aprilie 2016, apelantul Arman Mihail a declarat cerere de acordare a unui termen suplimentar de două luni, pentru achitarea integrală a taxei de stat în sumă de 36 500 lei (f.d. 124).

Colegiul reiterează că, conform procesului-verbal din 28 aprilie 2016 (f.d. 126-127), instanța de apel a acordat apelantului Arman Mihail termen suplimentar pentru achitarea diferenței taxei de stat în sumă de 17 500 lei. Totodată, s-a dispus expedierea în adresa intervenientului accesoriu SRL „Beruf-Auto” copia apelului motivat al apelantului Arman Mihail, s-a dispus citarea repetată a apelantului Ciobanu Ion cu înștiințarea despre necesitatea prezentării apelului motivat și dovezii de plată a taxei de stat până la 30 iunie 2016, ora 10:00, însă indicația instanței de apel privind achitarea taxei de stat și prezentarea dovezii de plată a taxei de stat nu a fost îndeplinită.

Potrivit procesului-verbal din 30 iunie 2016 (f.d. 138-139) se confirmă faptul că, participanții la proces, inclusiv recurentul Arman Mihail, fiind legal citați (f.d. 141-146) nu s-au prezentat la ședința de judecată, neîndeplinind indicațiile instanței de apel privind achitarea integrală a taxei de stat.

Ulterior, judecătorul raportor a informat că, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău a parvenit o cerere de amânare din partea lui Arman Mihail, astfel, instanța a admis cererea de amânare, fixând ședința de judecată pentru data de 15 septembrie 2016, ora 10.00.

Colegiul reține că, prin recipisa semnată de recurentul Arman Mihail în cadrul examinării cauzei în instanța de apel se confirmă că, recurentul Arman Mihail știa cu certitudine despre examinarea cauzei numite pentru 30 iunie 2016, ora 10:00 (f.d. 128).

În context, instanța de recurs amintește că, art. 56 alin. (3) CPC, reglementează că, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă și art. 61 alin. (1) CPC prevede că, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt

oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Totodată, art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că, interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac, cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei, în care Înalta Curte a arătat că, termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Luând în considerație cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că, argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, fapt pentru care recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel.

Instanța de recurs constată că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2016 a fost înmănată recurentului Arman Mihail cu aviz de recepție la 31 martie 2016 (f.d. 112). Ulterior, conform procesului-verbal din 28 aprilie 2016 (f.d. 126-127), ultimului i-a fost acordat termen suplimentar pentru achitarea diferenței taxei de stat în mărime de 17 750 lei până la următoarea ședință, numită pentru data de 30 iunie 2016, ora 10:00, însă indicațiile instanței de apel privind achitarea diferenței taxei de stat și prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat nu au fost îndeplinite.

În acest context, Colegiul consideră că instanța de apel a adoptat o încheiere legală în conformitate cu prevederile legislației în vigoare. Or, recurentul în termenul acordat, nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel.

Prin urmare, Colegiul conchide că, în virtutea obligației impuse de lege, recurentul nu s-a conformat acestor prevederi și nu a executat integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2016, din care considerente, instanța de recurs consideră dispoziția instanței de apel privind restituirea cererii de apel în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, legală și întemeiată.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că, soluția instanței de apel este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

De altfel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit în jurisprudența degajată așa că, în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, instanța superioară poate restricționa dreptul la apel doar dacă constată că, apelul respectiv nu corespunde cerințelor legale

aplicabile speței Tudor-Comerț c. Moldovei, hotărârea din 04 noiembrie 2008, definitivă din 04 februarie 2009.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a aplicat corect normele de drept procedural, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul ca neîntemeiat și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Arman Mihail.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „Banca de Economii”, prin intermediul reprezentantului, Ropot Ion împotriva lui Arman Mihail și Ciobanu Ion, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Beruf-Auto” cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Oleg Sternioală

Valentina Clevadî